

Bil. 1

**Isnin
7 Mac 2016**

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT PERTAMA**

K A N D U N G A N

**ISTIADAT PEMBUKAAN PENGGAL KEEMPAT
MAJLIS PARLIMEN YANG KETIGA BELAS**

(Halaman 1)

**TITAH UCAPAN SERI PADUKA BAGINDA
YANG DI-PERTUAN AGONG**

(Halaman 2)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, P.S.M., S.P.D.K., S.U.M.W., P.G.D.K., J.S.M., J.P.
2. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee, P.G.D.K., A.S.D.K. [Beluran] - UMNO
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said, D.I.M.P., S.M.P., K.M.N. [Kuala Krau] - UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, Orang Kaya Indera Shah Bandar, S.P.D.K., S.S.A.P., S.S.S.J., S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S. (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, S.S.A.P., D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., S.P.M.P., S.J.M.K. [Bagan Datok] - UMNO
3. Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Dato' Sri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P. [Bentong] – MCA
4. “ Menteri Kesihatan, Datuk Seri Dr. S. Subramaniam, P.J.N., K.M.N., P.J.K. [Segamat] - MIC
5. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Seri Mah Siew Keong, A.M.P., D.P.M.P., S.M.W [Telok Intan] – GERAKAN
6. “ Menteri Pelancongan dan Kebudayaan, Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.S.A.P, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. [Padang Rengas] - UMNO
7. “ Menteri Pertahanan, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P, S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.J., D.S.A.P., P.N.B.S., D.G.S.M [Sembrong] – UMNO
8. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Sri Mustapa Mohamed [Jeli] - UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Kota Marudu] – PBS
10. “ Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi, Datuk Amar Douglas Uggah Embas, P.G.B.K., P.B.S., A.M.N., A.B.S. [Betong] – PBB
11. “ Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek [Kemaman] – UMNO
12. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, S.S.A.P., D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. [Bera] – UMNO
13. “ Menteri Kewangan II, Dato' Seri Haji Ahmad Husni bin Mohamad Hanadzlah, S.P.M.P., D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. [Tambun] - UMNO
14. “ Menteri Luar Negeri, Dato' Sri Anifah bin Haji Aman, S.S.A.P., D.I.M.P., P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Kimanis] - UMNO

15. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato’ Seri Jamil Khir bin Baharom, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. [Jerai] - UMNO
16. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup, P.S.M., S.S.A.P., S.P.D.K., P.G.D.K., J.P. [Pensiangan] - PBRs
17. “ Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Panglima Madius Tangau, J.S.M., P.G.D.K., J.P., A.D.K. [Tuaran] – UPKO
18. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Joseph Entulu anak Belaun, P.P.D., P.B.S. [Selangau] – PRS
19. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato’ Sri Hajah Rohani binti Abdul Karim, P.G.B.K., P.B.S., P.P.B. [Batang Lupa] - PBB
20. “ Menteri Kerja Raya, Dato’ Sri Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K., A.B.S. [Petrajaya] - PBB
21. “ Menteri Sumber Manusia, Dato’ Sri Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. [Serian] - SUPP
22. “ Menteri Wilayah Persekutuan, Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P., D.G.S.M., S.I.M.P., S.J.M.K., D.M.S.M., P.J.N., D.S.D.K., D.S.A.P., K.M.N., D.I.M.P. [Putrajaya] - UMNO
23. “ Menteri Pendidikan Tinggi, Dato’ Seri Haji Idris Jusoh, S.S.M.Z., D.P.M.T., P.J.K. [Besut] - UMNO
24. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] - UMNO
25. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Paul Low Seng Kuan – *Senator*
26. “ Menteri Belia dan Sukan, Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau] - UMNO
27. “ Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Abdul Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. [Kota Belud] – UMNO
28. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Puan Hajah Nancy binti Shukri, K.M.N. [Batang Sadong] - PBB
29. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Sri Abdul Wahid Omar – *Senator*
30. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. [Ayer Hitam] - MCA
31. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato’ Seri Hamzah bin Zainudin, S.P.M.P., D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. [Larut] - UMNO
32. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato Sri Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S., J.B.S., J.S.M. [Santubong] - PBB
33. “ Menteri Pendidikan, Dato’ Seri Mahdzir Khalid [Padang Terap] – UMNO
34. “ Menteri Komunikasi dan Multimedia, Datuk Seri Panglima Dr. Mohd Salleh bin Tun Said Keruak – *Senator*

35. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Sri Azalina Dato’ Othman Said, D.P.M.K. [Pengerang] – UMNO
36. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Datuk Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. [Tanjong Malim] – MCA

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi, Dato’ Noriah binti Kasnon, D.P.S.M., D.S.A.P., S.M.S., P.J.K. [Sungai Besar] - UMNO
2. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Datuk Saravanan a/l Murugan [Tapah] – MIC
3. “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Datuk Rosnah binti Haji Abdul Rashid Shirlin, A.D.K., A.S.D.K., J.P., P.G.D.K. [Papar] – UMNO
4. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Razali bin Ibrahim, D.I.M.P., P.K.C. [Muar] - UMNO
5. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M., P.J.K. [Pontian] – UMNO
6. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato’ Sri Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. [Mambong] – PBB
7. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Lee Chee Leong – *Senator*
8. “ Timbalan Menteri Kewangan, Datuk Chua Tee Yong, D.P.S.M. [Labis] – MCA
9. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun [Beaufort] – UMNO
10. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Dato’ Seri Dr. Hilmi bin Yahaya [Balik Pulau] – UMNO
11. “ Timbalan Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. [Tenggara] – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Datuk Ab. Aziz bin Kaprawi, P.J.N., A.M.N., P.I.S. [Sri Gading] – UMNO
13. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, (*Kosong*)
14. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, Dato’ Dr. Loga Bala Mohan a/l Jaganathan – *Senator*
15. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato’ Sri Haji Tajuddin bin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. [Pasir Salak] – UMNO
16. “ Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Datuk Ir. Haji Hamim bin Samuri, K.M.N., P.P.N. [Ledang] – UMNO
17. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan, K.M.N., P.J.K. [Hulu Selangor] – MIC

18. “ Timbalan Menteri Komunikasi dan Multimedia, Dato’ Jailani bin Johari, D.S.M.Z., D.I.M.P. [Hulu Terengganu] – UMNO
19. “ Timbalan Menteri Pendidikan Tinggi, Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K., J.P. [Tawau] – PBS
20. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato’ Sri Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib, S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C., D.I.M.P. [Maran] – UMNO
21. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Datuk Alexander Nanta Linggi, D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., P.B.S., A.B.S. [Kapit] – PBB
22. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Dr. Abu Bakar bin Mohamad Diah, D.M.S.M. [Tangga Batu] – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datin Paduka Chew Mei Fun – *Senator*
24. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Dato’ Wira Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., J.P., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K. [Kubang Pasu] – UMNO
25. “ Timbalan Menteri Pelancongan dan Kebudayaan, Datuk Mas Ermieyati binti Samsudin, D.S.M., B.C.M., A.N.S., P.J.K., P.B.B., D.M.S.M [Masjid Tanah] – UMNO
26. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Datuk Nur Jazlan bin Mohamed, P.G.D.K. [Pulai] – UMNO
27. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Dr. Asyraf Wajdi bin Dato’ Dusuki – *Senator*
28. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Tuan Chong Sin Woon – *Senator*
29. “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Dato’ Seri Reezal Merican, D.I.M.P., S.S.A.P. [Kepala Batas] – UMNO
30. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Datuk Ahmad Jazlan bin Yaakub, P.J.N. [Machang] – UMNO
31. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Tuan Masir Anak Kujat, P.P.B. [Sri Aman] – PRS
32. “ Timbalan Menteri Kewangan, Datuk Johari bin Abdul Ghani, P.J.N., D.S.I.S. [Titiwangsa] - UMNO
33. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Tuan Nogueh anak Gumbek [Mas Gading] – SPDP

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang, P.J.N. [Kanowit] - PRS
2. “ Dato’ Abd. Aziz Sheikh Fadzir, D.S.M.S. [Kulim-Bandar Baharu] - UMNO
3. “ Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad, D.M.S.M, S.S.A.P, P.J.N., D.P.M.K. [Mersing] - UMNO
4. “ Datuk Seri Panglima Abdul Azeez bin Abdul Rahim, P.J.N., D.I.M.P., J.P., S.P.D.K. [Baling] - UMNO
5. “ Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur bin Salleh, P.G.D.K., J.P. [Kalabakan] - UMNO

6. “ Dato’ Abdul Manan Ismail, D.I.M.P., P.K.C. [Paya Besar] - UMNO
7. “ Dato’ Haji Abdul Rahman bin Mohamad, D.I.M.P., S.M.P., A.M.P. [Lipis] – UMNO
8. “ Datuk Abdul Rahim bin Bakri, D.M.S.M., A.S.D.K. [Kudat] - UMNO
9. “ Datuk Haji Abdul Wahab bin Haji Dolah, J.B.K., P.G.B.K [Igan] - PBB
10. “ Dato’ Ahmad Fauzi Zahari, D.P.T.J. [Setiawangsa] - UMNO
11. “ Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. [Jasin] - UMNO
12. “ Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang, J.B.K., P.B.S., A.B.S. [Sibuti] - PBB
13. “ Tuan Haji Ahmad Nazlan bin Idris [Jerantut] - UMNO
14. “ Tan Sri Datuk Seri Panglima Haji Annuar bin Haji Musa, P.S.M., S.P.D.K., D.G.S.M., S.I.M.P. [Keterah] - UMNO
15. “ Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang] - UMNO
16. “ Tuan Anyi Ngau [Baram] - SPDP
17. “ Datuk Bung Moktar bin Radin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K. [Kinabatangan] - UMNO
18. “ Tuan Che Mohamad Zulkifly bin Jusoh, A.M.N., P.S.K. [Setiu] - UMNO
19. “ Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur, P.G.D.K. [Silam] – UMNO
20. “ Datuk Dr. Ewon Ebin, P.G.D.K [Ranau] - UPKO
21. “ Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang] - PBB
22. “ Dato’ Hasbullah bin Osman, D.P.M.P., A.M.P., J.P. [Gerik] – UMNO
23. “ Dato’ Hasan bin Arifin, D.S.A.P. [Rompin] – UMNO
24. “ Dato’ Sri Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., D.S.A.P [Kuala Pilah] - UMNO
25. “ Dato’ Henry Sum Agong, P.B.S., P.S.B.S. [Lawas] - PBB
26. “ Dato’ Ikmal Hisham bin Abdul Aziz, D.I.M.P [Tanah Merah] - UMNO
27. “ Dato’ Haji Irmohizam bin Haji Ibrahim, D.I.M.P., J.M.N., K.M.N., B.C.M., P.B.B., P.J.P., J.P. [Kuala Selangor] - UMNO
28. “ Prof. Dr. Ismail bin Daut [Merbok] - UMNO
29. “ Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan, P.M.N., J.P., S.P.D.K., S.S.A.P., P.N.B.S., P.G.D.K. [Keningau] - PBS
30. “ Datuk Joseph Salang anak Gandum, D.S.P.N., A.M.N. [Julau] - PRS
31. “ Datuk Jumat bin Haji Idris [Sepanggar] - UMNO
32. “ Datuk Juslie bin Haji Ajirol, P.G.D.K., A.S.D.K. [Libaran] - UMNO
33. “ Datuk Koh Nai Kwong, D.M.S.M., D.S.M., B.C.M., P.J.K. [Alor Gajah] - MCA
34. “ Tuan Khoo Soo Seang [Tebrau] - MCA
35. “ Datuk Liang Teck Meng [Simpang Renggam] - GERAKAN

36. “ Datuk Linda Tsen Thau Lin, J.M.N. [Batu Sapi] - PBS
37. “ Dr. Mansor bin Haji Abd. Rahman [Sik] -UMNO
38. “ Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. [Putatan] - UPKO
39. “ Tuan Haji Mohd Fasih bin Mohd. Fakeh, P.J.K. [Sabak Bernam] - UMNO
40. “ Tan Sri Mohd. Isa bin Abdul Samad, S.U.M.W., S.P.N.S., P.S.M., D.S.N.S., P.M.C. [Jempol] – UMNO
41. “ Dato’ Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K., D.S.A.P., D.M.S.M., J.P. [Semporna] - UMNO
42. “ Dato’ Haji Mohd. Zaim bin Abu Hasan, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T. [Parit] - UMNO
43. “ Dato’ Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. [Mukah] – PBB
44. “ Tan Sri Dato’ Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I. [Pagoh] - UMNO
45. “ Dato’ Ir. Nawawi bin Ahmad, D.S.D.K., A.M.K., B.K.M. [Langkawi] - UMNO
46. “ Datuk Seri Haji Noh bin Omar, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. [Tanjong Karang] - UMNO
47. “ Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai] - UMNO
48. “ Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid, D.P.S.M. [Kota Tinggi] - UMNO
49. “ Datuk Hajah Norah Abd. Rahman [Tanjong Manis] - PBB
50. “ Dato’ Noraini binti Ahmad, D.S.A.P., D.M.S.M. [Parit Sulong] - UMNO
51. “ Puan Hajah Normala binti Abdul Samad, A.M.N. [Pasir Gudang] - UMNO
52. “ Dato’ Wira Othman bin Abdul, D.G.M.K., D.S.S.A., S.D.K., A.M.K. [Pendang] - UMNO
53. “ Dato’ Othman bin Aziz, D.S.D.K., B.K.M., A.S.K. [Jerlun] – UMNO
54. “ Datuk Seri Palanivel a/l K. Govindasamy, D.S.S.A., S.S.A., P.J.K. [Cameron Highlands] - MIC
55. “ Datuk Raime Unggi, P.G.D.K. [Tenom] - UMNO
56. “ Datuk Rozman bin Isli, K.M.W, P.P.N [Labuan] - UMNO
57. “ Puan Rubiah binti Haji Wang [Kota Samarahan] - PBB
58. “ Datuk Sapawi bin Haji Ahmad, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Sipitang] - UMNO
59. “ Datuk Shabudin bin Yahaya, P.J.K. [Tasek Gelugor] - UMNO
60. “ Ir. Shaharuddin bin Ismail, P.M.P., P.J.K. [Kangar] - UMNO
61. “ Tan Sri Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad, P.S.M., S.U.M.W. [Johor Bahru] - UMNO
62. ” Dato’ Shamsul Anuar bin Haji Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. [Lenggong] - UMNO

63. “ Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor, D.G.S.M., D.S.A.P., D.S.N.S. [Tampin] - UMNO
64. “ Tengku Razaleigh Hamzah, D.K., S.P.M.K., P.S.M., S.S.A.P., S.P.M.S. [Gua Musang] - UMNO
65. “ Dato' Seri Tiong King Sing, S.S.S.A., D.S.S.A., J.P. [Bintulu] - SPDP
66. “ Tuan Wilson Ugak anak Kumbong [Hulu Rajang] - PRS
67. “ Dato' Wan Mohammad Khair-il Anuar Wan Ahmad, D.P.M.P., A.M.P. [Kuala Kangsar] - UMNO
68. “ Datuk Wee Jeck Seng, D.M.S.M. [Tanjong Piai] - MCA
69. “ Datuk William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. [Lubok Antu] - PRS
70. “ Tan Sri William Mawan Ikom, P.S.M., P.N.B.S., P.G.B.K., A.M.N., P.B.S [Saratok] - SPDP
71. “ Datuk Zahidi bin Zainul Abidin, D.M.S.M., S.M.P. [Padang Besar] - UMNO
72. “ Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail, A.N.S., P.M.C., P.J.K. [Jelebu] - UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]
2. “ Dr. Azman bin Ismail [Kuala Kedah]
3. “ Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]
4. “ Dato' Fauzi bin Abdul Rahman, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. [Indera Mahkota]
5. “ Puan Hajah Fuziah binti Salleh [Kuantan]
6. “ Tuan Manivannan a/l Gowindasamy [Kapar]
7. “ Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Star]
8. “ Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]
9. “ Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]
10. “ Dato' Johari bin Abdul, D.S.D.K. [Sungai Petani]
11. “ Dato' Kamarudin bin Jaffar, D.S.N.S., B.C.M. [Tumpat]
12. “ Dato' Kamarul Baharin bin Abbas, D.S.S.A. [Telok Kemang]
13. “ Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]
14. “ Dato' Mansor bin Othman [Nibong Tebal]
15. “ Dr. Michael Teo Yu Keng [Miri]
16. “ Tuan Laksamana Pertama (B) Haji Mohamad Imran bin Abd Hamid, P.A.T., P.C.M., S.M.S., A.C.M., A.M.S., K.M.N., K.A.T., P.P.A., P.P.P. [Lumut]
17. “ [Dato' Seri](#) Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]
18. “ Datuk Mohd Idris bin Jusi, A.M.N., A.M.S., D.S.M., D.M.S.M. [Batu Pahat]
19. “ Tuan Mohd. Rafizi bin Ramli [Pandan]

20. “ Tuan N. Surendran a/l K. Nagarajan [Padang Serai]
21. “ Puan Nurul Izzah binti Anwar [Lembah Pantai]
22. “ Tuan R. Sivarasa [Subang]
23. “ Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]
24. “ Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru]
25. “ Dato' Dr. Tan Kee Kwong, D.M.P.M. [Wangsa Maju]
26. “ Datuk Seri Dr. Wan Azizah binti Wan Ismail, D.P.P.N. [Permatang Pauh]
27. “ Tuan William Leong Jee Keen [Selayang]
28. “ Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]
29. “ Puan Hajah Zuraida binti Kamaruddin [Ampang]

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Puan Alice Lau Kiong Yieng [Lanang]
2. “ Tuan Charles Anthony Santiago [Klang]
3. “ Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]
4. “ Tuan Er Teck Hwa [Bakri]
5. “ Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]
6. “ Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]
7. “ Tuan Julian Tan Kok Ping [Stampin]
8. “ Tuan Ko Chung Sen [Kampar]
9. “ Tuan Liew Chin Tong [Kluang]
10. “ Tuan Lim Guan Eng [Bagan]
11. “ Tuan Lim Kit Siang [Gelang Patah]
12. “ Tuan Lim Lip Eng [Segambut]
13. “ Tuan Loke Siew Fook [Seremban]
14. “ Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]
15. “ Dato' Mohd. Ariff Sabri bin Abdul Aziz [Raub]
16. “ Tuan Ng Wei Aik [Tanjong]
17. “ Tuan Nga Kor Ming [Taiping]
18. “ Dato' Ngeh Koo Ham, D.P.M.P. [Beruas]
19. “ Dr. Ong Kian Ming [Serdang]
20. “ Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]
21. “ Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu]
22. “ Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]
23. “ Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]
24. “ Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor]
25. “ Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam]
26. “ Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]

27. “ Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah]
28. “ Tuan Su Keong Siong [Ipoh Timur]
29. “ Tuan Tan Kok Wai [Cheras]
30. “ Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]
31. “ Tuan Teo Kok Seong [Rasah]
32. “ Puan Teo Nie Ching [Kulai]
33. “ Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]
34. “ Tuan Wong Ling Biu [Sarikei]
35. “ Tuan Wong Sze Phin @ Jimmy [Kota Kinabalu]
36. “ Tuan Wong Tien Fatt @ Wong Nyuk Foh [Sandakan]
37. “ Tuan Zairil Khir Johari [Bukit Bendera]

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]
2. “ Tuan Ahmad Baihaki bin Atiqullah [Kubang Kerian]
3. “ Tuan Ahmad Marzuk bin Shaary [Bachok]
4. “ Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]
5. “ Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang]
6. “ Dr. Izani bin Husin [Pengkalan Chepa]
7. “ Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K. [Pokok Sena]
8. “ Dato' Dr. Mohd. Khairuddin bin Aman Razali, D.M.P. [Kuala Nerus]
9. “ Tuan Nasrudin bin Hassan [Temerloh]
10. “ Dato' Dr. Nik Mazlan Nik Mohamad, D.J.M.K [Pasir Puteh]
11. “ Tuan Nik Mohamad Abduh bin Nik Abdul Aziz [Pasir Mas]
12. “ Puan Hajah Siti Zailah binti Mohd. Yusoff [Rantau Panjang]
13. “ Dato' Takiyuddin bin Hassan, D.J.M.K., J.P. [Kota Bharu]
14. “ Tuan Haji Wan Hassan bin Mohd. Ramli [Dungun]

AHLI-AHLI (AMANAH)

1. Yang Berhormat Tuan Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]
2. “ Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]
3. “ Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]
4. “ Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]
5. “ Dato' Raja Kamarul Bahrin Shah, D.P.M.T [Kuala Terengganu]
6. “ Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]

PSM

1. Yang Berhormat Dr. Michael Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]

BEBAS

1. Yang Berhormat Tan Sri Dato' Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, P.S.M.,
D.P.M.S., D.S.A.P. [Bandar Tun Razak]

PARLIMEN MALAYSIA

Ketua Pentadbir Parlimen
Datuk Awang Alik bin Jeman

Setiausaha Dewan Rakyat
Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)
[Encik Mohd Sazali bin Mohd Zin](#)

PETUGAS-PETUGAS
CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd Hassan
Rosna binti Bujairomi
Nor Hamizah binti Haji Hassan
Noraidah binti Manaf
Siti Norlina binti Ahmad

Suriyani binti Mohd. Noh
Yoogeswari a/p Muniandy
Nor Liyana binti Ahmad
Zatul Hijanah binti Yahya
Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir
Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan
Hafilah binti Hamid
Siti Norhazarina binti Ali
Mulyati binti Kamarudin
Nor Faraliza binti Murad @ Nordin Alli
Sherliza Maya binti Talkah
Mohd Salleh bin Ak Atoh

Azmir bin Mohd Salleh
Mohd. Izwan bin Mohd. Esa
Nor Kamsiah binti Asmad
Siti Zubaidah binti Karim
Aifarina binti Azaman
Noorfazilah binti Talib
Farah Asyraf binti Khairul Anuar
Julia binti Mohd. Johari
Syahila binti Ab Mohd Khalid
Ismalinda binti Ismail
Hazliana binti Yahaya
Amir Arshad bin Ab Samad
Sharifah Raabiatul Adawiyah binti Syed Mohamed
Nik Nor Nazrin binti Nik Ab Rahman
Nurul Fadhilah binti Ibharim
Hizamihatim Maggiha bin Juara
[Siti Nasirah binti Md Nasir](#)

**MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT PERTAMA**

Isnin, 7 Mac 2016

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.45 pagi

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

**ISTIADAT PEMBUKAAN PENGKAL KEEMPAT
MAJLIS PARLIMEN YANG KETIGA BELAS**

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Persidangan Parlimen Yang Ketiga Belas, Pengkal Keempat yang diadakan bersama di antara Dewan Negara dan Dewan Rakyat sekarang berlangsung. Persidangan ini adalah di bawah Perkara 60, Perlembagaan Persekutuan di mana Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan bertitah kepada Ahli-ahli kedua-dua Majlis Parlimen bersesama. Sekarang saya tempohkan persidangan buat sementara waktu untuk menyambut keberangkatan tiba Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Persidangan dtempohkan.

[Mesyuarat dtempohkan pada pukul 10.49 pagi]

[Mesyuarat disambung semula pada pukul 11.00 pagi]

[Keberangkatan tiba Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Seri Paduka Baginda Raja Permaisuri Agong ke Dewan Mesyuarat dan bersemayam di Peterana Diraja]

[Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mempersembahkan Titah Ucapan Diraja kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong]

**TITAH SERI PADUKA BAGINDA
YANG DI-PERTUAN AGONG
ALMU'TASIMU BILLAHI MUHIBBUDDIN
TUANKU ALHAJ ABDUL HALIM MU'ADZAM SHAH
IBNI ALMARHUM SULTAN BADLISHAH**

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim,

Alhamdulillah Rabbil 'Alamin Wassolaatu Wassalaamu 'Ala Asyrafil Anbiyaa'i Wal Mursalin Wa'ala Aalihi Wa Sohbihi Ajma'in,

Assalamualaikum Warahmatullaahi Wabarakaatuh dan Salam Sejahtera.

Yang di-Pertua Dewan Negara, Yang di-Pertua Dewan Rakyat, Ahli-Ahli Dewan Negara dan Ahli-Ahli Dewan Rakyat sekalian.

Alhamdulillah, Beta memanjatkan kesyukuran ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala, kerana dengan limpah kurnia dan izin-Nya dapat kita bersama-sama pada hari ini dalam Istiadat Pembukaan Penggal Keempat, Parlimen Ketiga Belas.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, Beta bersyukur ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala kerana dengan kehendak dan izin-Nya jua, Beta dianugerahkan kesihatan yang berterusan untuk menaungi dan memayungi negara tercinta. Tiada ungkapan yang dapat dizahirkan tentang peri eloknya lakaran potret keamanan dan kemajuan yang telah dicapai pertiwi ini. Beta amat bertuah kerana daripada takhta yang sama ini dapat menyaksikan pencapaian negara dalam dua era yang berbeza. Beta berharap kesinambungan pentadbiran ini dikekalkan bagi merealisasikan matlamat negara maju berpendapatan tinggi yang bukan hanya bersandarkan kepada pencapaian ekonomi semata-mata tetapi turut mengutamakan kesejahteraan rakyat.

Beta juga memanjatkan kesyukuran atas kurniaan Allah Subhanahu Wata'ala kerana dengan kasih dan sayang-Nya telah melindungi negara ini daripada bencana besar dan mara bahaya sepanjang tahun 2015. Sama-samalah kita berdoa semoga keadaan ini berkekalan.

Kerajaan Beta sedar bencana seperti banjir berlaku hampir setiap tahun dan perkara ini mungkin akan menjadi fenomena biasa khususnya dengan perubahan suhu dan iklim dunia. Oleh itu, segala usaha untuk meningkatkan persediaan sebelum, semasa dan selepas bencana akan terus digembleng dan dipertingkatkan terutamanya bagi menghadapi bencana banjir. Penubuhan Agensi Pengurusan Bencana Negara, atau NADMA diharap akan dapat mengukuhkan lagi tahap kesiapsiagaan dalam menghadapi bencana termasuk melalui pendekatan kreatif dan inovatif melalui sains dan teknologi dalam memantau, meramal dan menangani risiko bencana banjir.

Ancaman keselamatan yang menggugat kesejahteraan negara adalah nyata. Perkembangan ancaman militan dan anasir keganasan yang mula menular di negara ini perlu diberi perhatian serius kerana ia boleh menjerumus negara dalam kancah ketidakstabilan. Sehubungan itu, Beta menyokong tindakan proaktif melalui pewujudan undang-undang serta

mempertingkatkan aset-aset keselamatan bagi mengekang fahaman ekstrem dan penularan ideologi militan.

Kerajaan Beta juga komited untuk menambah baik infrastruktur, aset dan keperluan keselamatan di sempadan, serta memperkasakan kawalan agensi keselamatan di perbatasan negara melalui penubuhan Agensi Keselamatan Sempadan. Penyertaan negara dalam penempatan Pusat Serantau Pintas Mesej bagi memerangi keganasan dan jenayah rentas sempadan serta mempertingkatkan usaha membanteras pemerdagangan manusia telah mendapat pengiktirafan antarabangsa dan membantu memperbaiki kedudukan Malaysia dalam Laporan Tahunan Jabatan Negara Amerika Syarikat mengenai isu pemerdagangan manusia.

Beta mengucapkan tahniah kepada Mamanda Perdana Menteri di atas pencapaian-pencapaian negara sepanjang tahun lalu. Kejayaan mempengerusikan Sidang Kemuncak ASEAN yang telah merealisasikan Pembentukan Komuniti ASEAN 2015 adalah amat membanggakan. Sidang-sidang kemuncak berkaitan yang telah berjaya menghimpunkan pemimpin-pemimpin utama dunia dalam satu forum telah menyerlahkan lagi peranan negara di persada antarabangsa.

Malaysia telah berjaya menduduki Kerusi Lembaga Eksekutif UNESCO bagi tempoh 2015 hingga 2019, mengekalkan kerusi anggota majlis Pertubuhan Maritim Antarabangsa buat kali keenam berturut-turut serta peningkatan daya saing negara dengan menduduki tempat ke-18 daripada 144 buah negara di dunia dalam Laporan Daya Saing Global 2015-2016. Ini mencerminkan keyakinan tinggi komuniti antarabangsa terhadap Malaysia.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, ketidaktentuan ekonomi dan politik global khususnya kejatuhan harga minyak dan komoditi utama telah memberi kesan kepada pendapatan negara dan nilai Ringgit. Walau bagaimanapun, dengan asas-asas ekonomi yang kukuh, pengurusan dasar fiskal yang cekap dan disokong dengan pelaksanaan Cukai Barang dan Perkhidmatan atau GST mulai 1 April 2015, ekonomi negara kekal mapan berkembang pada kadar 5% pada tahun lepas dan dijangka berkembang 4% hingga 4.5% pada tahun ini.

Kerajaan Beta akan terus memberi perhatian kepada pengukuhan asas ekonomi bagi mengukuhkan lagi daya tahan ekonomi negara. Kebergantungan terhadap hasil minyak dan gas telah dikurangkan kepada 21% berbanding lebih 40% pada tahun 2009. Ini telah dilaksanakan melalui transformasi ekonomi, dasar fiskal berhemat dan mempelbagaikan aktiviti ekonomi. Beta juga menyeru sektor swasta memainkan peranan lebih besar dalam menjana dan merencanakan pertumbuhan ekonomi negara. Penyediaan Dana Mudahcara sebanyak RM20 bilion diharap dapat menggalakkan pelaburan dan pelaksanaan projek sektor swasta berskala besar dan berimpak tinggi.

Langkah mengurangkan defisit bagi mencapai sasaran fiskal berimbang pada tahun 2020 akan terus dilaksanakan. Penurunan defisit adalah penting bagi mengukuhkan pengurusan fiskal yang turut mempengaruhi penarafan kredit negara. Sekiranya penarafan kredit turun, pelaburan langsung asing akan berkurangan dan seterusnya menjejaskan pertumbuhan ekonomi serta menyebabkan kos pembiayaan perniagaan, perumahan dan pinjaman lain meningkat. Ini perlu dielakkan sama sekali.

Usaha Kerajaan Beta melaksanakan pengubahsuaian Bajet 2016 dengan menetapkan matlamat untuk memastikan pertumbuhan ekonomi terus kukuh serta memelihara kesejahteraan rakyat adalah tepat. Sehubungan itu, Beta menyeru agensi-agensi Kerajaan, swasta, NGO dan rakyat bersama-sama menggembeleng usaha, fikiran dan tenaga melaksanakan 11 langkah pengubahsuaian dan penstrukturan yang telah diperkenalkan. Marilah kita berdoa dan berusaha agar tahun-tahun mendatang, ekonomi negara akan bertambah baik untuk kemakmuran semua.

Pada hemat Beta, untuk terus kompetitif dalam ekonomi global yang saling berkait, Malaysia perlu memperluaskan akses pasaran bagi memastikan peningkatan eksport yang berterusan. Langkah Malaysia menyertai Perjanjian Perkongsian Trans-Pasifik, atau TPPA akan menyediakan pasaran yang lebih luas di 12 negara untuk komuniti perniagaan kita dengan anggaran Keluaran Dalam Negara Kasar lebih USD27 trilion. Kerajaan Beta telah dan akan sentiasa mempertahankan kepentingan negara termasuk agenda pembangunan ekonomi Bumiputera dalam sebarang rundingan perdagangan termasuk TPPA. Beta mengucapkan tahniah kepada semua Ahli Yang Berhormat kerana telah membahas serta meluluskan usul untuk Malaysia menyertai TPPA dalam sidang khas Parlimen yang lalu. Begitu juga kepada pasukan perunding daripada pelbagai kementerian dan agensi yang telah bekerja keras merundingkan terma-terma yang sebaik mungkin untuk kepentingan negara.

Tahun 2016 merupakan tahun pertama pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesebelas yang bertemakan "Pertumbuhan Berpaksikan Rakyat". Beta menyeru semua pihak berusaha bersungguh-sungguh untuk menjayakan agenda pembangunan negara dengan memastikan setiap program dan projek yang telah dirancang dilaksanakan sepenuhnya bagi merealisasikan matlamat Malaysia menjadi negara maju yang inklusif dan mampan selaras dengan Wawasan 2020. Beta juga mengucapkan tahniah di atas kejayaan pelaksanaan hampir 12,000 projek di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh yang akan meningkatkan lagi kesejahteraan rakyat.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, salah satu teras utama di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas ialah Pertumbuhan Hijau melibatkan pengurangan intensiti karbon dalam ekonomi. Pendekatan agresif akan diambil untuk melaksanakan pelbagai inisiatif seperti peningkatan penjanaan tenaga boleh baharu, kecekapan tenaga, bandar-bandar bercirikan rendah karbon serta perluasan pengangkutan awam melalui Aliran Transit Massa dan penggunaan kenderaan elektrik.

Malaysia telah dikurniakan dengan keindahan alam semula jadi yang unik dan kepelbagaian budaya serta diiktiraf sebagai salah satu destinasi utama pelancong Islam. Kerajaan Beta akan merencanakan lagi industri pelancongan domestik melalui pembangunan dan promosi pakej-pakej pelancongan yang kreatif berasaskan alam semula jadi, kebudayaan dan warisan negara. Beta yakin industri pelancongan negara akan berkembang lebih pesat sekiranya alam semula jadi dipelihara, kebudayaan dikekalkan dan kebersihan persekitaran dipertingkatkan.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, kerajaan Beta amat prihatin terhadap semua lapisan masyarakat khususnya kumpulan isi rumah berpendapatan 40% terendah dan 40% pertengahan. Kesejahteraan golongan ini akan

ditingkatkan melalui kenaikan kadar gaji minimum, perluasan jaringan perlindungan sosial, kemudahan pembiayaan mikro, peningkatan kemahiran serta perluasan program eRezeki dan eUsahawan. Menyedari kemudahan teknologi maklumat dan komunikasi yang berdaya harap menjadi keperluan rakyat, Kerajaan Beta akan menyediakan internet jalur lebar berkelajuan lebih tinggi yang mampu dimiliki dan menyasarkan sekurang-kurangnya 95% kawasan berpenduduk mendapat akses kepada internet menjelang tahun 2020.

Demi kesejahteraan semua golongan pekerja di negara ini, Kerajaan Beta sentiasa berusaha melaksana inisiatif yang boleh dijadikan penanda aras dalam menentukan tahap gaji yang sesuai berdasarkan kelayakan, kemahiran dan produktiviti. Dengan ini kesejahteraan golongan pekerja dapat dipertingkatkan bagi membolehkan mereka menjalani kehidupan yang selesa.

Golongan yang memerlukan seperti kanak-kanak, warga emas dan orang kurang upaya tidak pernah dilupakan. Bagi kebajikan sosial, Kerajaan akan meneruskan pemberian elaun OKU, bantuan kepada kanak-kanak miskin, perlindungan sementara kepada golongan yang memerlukan serta bantuan perubatan kepada pesara dan orang awam. Dalam hal ini, Beta menyeru pihak swasta dan badan bukan kerajaan supaya turut sama menyumbang dalam menyediakan kemudahan-kemudahan bagi golongan yang memerlukan.

Beta mengalu-alukan penubuhan Jawatankuasa Khas Bagi Menangani Kenaikan Kos Sara Hidup serta menambah bilangan barangan dalam senarai kenaan GST pada kadar sifar. Ini membuktikan Kerajaan Beta bersedia mendengar pandangan rakyat. Bagi melindungi pengguna, Beta menyeru supaya tindakan tegas diambil ke atas pihak-pihak yang mengeksploitasi harga dan mengambil untung berlebihan. Pengguna juga harus bijak berbelanja dan membezakan antara keperluan dan kehendak serta utamakan barangan tempatan.

Program pembinaan rumah mampu milik yang mencukupi dan berkualiti bagi rakyat yang memerlukan akan dipergiatkan. Setakat ini lebih 50% daripada sasaran pembinaan 1 juta rumah mampu milik dalam tempoh 2013 hingga 2018 telah siap dan dalam pelbagai peringkat pelaksanaan. Inisiatif-inisiatif lain termasuk Skim Pinjaman Tanpa Faedah rumah panjang di Sabah dan Sarawak, pembinaan rumah untuk masyarakat Orang Asli, generasi kedua FELDA, FELCRA, RISDA serta PPA1M dan PR1MA akan diteruskan. Skim Pembiayaan Deposit Rumah Pertama yang diperkenalkan dalam Bajet 2016 diharap dapat membantu rakyat berpendapatan rendah dan sederhana untuk membeli rumah pertama mereka.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, potensi sektor agromakanan dapat diperkukuh dengan meningkatkan keupayaan pertanian berasaskan eksport. Oleh itu, Beta menyeru agar industri agromakanan ditransformasi supaya lebih moden, dinamik, kompetitif dan mampu menghasilkan pendapatan tinggi. Dengan daya tarikan ini, usaha-usaha hendaklah turut digerakkan untuk menarik minat golongan belia menceburi sektor berkenaan. Pada masa yang sama, daya saing sektor komoditi akan terus diperkukuhkan melalui insentif tanam semula kepada pekebun-pekebun

kecil, meningkatkan rantai nilai produk serta aktiviti-aktiviti penyelidikan, pembangunan dan pengkomersialan.

Kerajaan Beta komited untuk terus meningkatkan kualiti hidup rakyat di luar bandar, masyarakat Orang Asli serta Bumiputera minoriti di Sabah dan Sarawak. Bagi maksud ini program transformasi luar bandar bertemakan “Membandarkan Luar Bandar” berpaksikan kepada keperluan dan kehendak rakyat akan dilaksanakan. Beta menyokong penuh usaha-usaha mempelbagaikan sumber pendapatan penduduk luar bandar melalui penerokaan subsektor baru yang bernilai tinggi, pembangunan industri hiliran serta penguasaan rantai nilai dalam industri pekebun kecil dan pembangunan tanah terbiar. Pembinaan Lebuhraya Pan Borneo yang dinantikan sejak sekian lama oleh rakyat di Sarawak dan Sabah dijangka akan memacu pertumbuhan ekonomi di kedua-dua negeri tersebut.

Dalam masa yang sama, kesejahteraan rakyat di bandar tidak pernah dilupakan. Program dan projek bagi meringankan beban mereka seperti perumahan mampu milik, kemudahan pengangkutan awam yang lebih cekap dan bersepadu serta menaik taraf jalan raya, pengangkutan rel dan beberapa buah lapangan terbang akan dilaksanakan.

Perubahan profil demografi dan gaya hidup telah meningkatkan permintaan terhadap penjagaan kesihatan. Melalui Transformasi Sistem Kesihatan Negara, Kerajaan Beta akan meningkatkan akses kepada penjagaan kesihatan berkualiti dan ia akan diperkukuhkan lagi melalui Dasar Kesihatan Nasional dan Program Komuniti Sihat Perkasa Negara. Sekali lagi Beta menyeru semua pihak kembali kepada prinsip mencegah lebih baik daripada mengubati serta amalkan gaya hidup dan makanan yang sihat.

Budaya bersukan ternyata dapat membantu meningkatkan kesejahteraan rakyat dan produktiviti negara. Oleh itu, momentum Hari Sukan Negara sebagai acara kemuncak gerakan massa Fit Malaysia perlu diteruskan. Beta turut menyokong pelaksanaan Pelan Pembangunan Sukan Jangka Panjang 2015 hingga 2023 dan Program Podium bagi melahirkan atlet profesional bertaraf dunia. Beta berharap penyertaan kontinjen negara di temasya Sukan Olimpik 2016 di Brazil akan melakar sejarah dengan memenangi pingat emas pertama buat negara.

Golongan wanita berperanan amat penting dalam pembangunan negara. Justeru, penyertaan wanita dalam pasaran pekerjaan perlu dipertingkatkan dengan mewujudkan persekitaran kerja yang lebih kondusif. Ruang dan peluang perlu terus disediakan untuk mereka menyertai pasaran kerja atau menceburi bidang keusahawanan dan meningkatkan potensi kerjaya termasuk memegang jawatan pengurusan tertinggi atau pembuat keputusan dalam organisasi.

Generasi belia merupakan aset dalam memacu pembangunan dan hala tuju negara pada masa hadapan. Justeru, pelaksanaan program kepimpinan, pembangunan bakat dan kemahiran serta kesukarelawan sehingga ke peringkat antarabangsa akan dipertingkatkan seperti terkandung dalam Dasar Belia Malaysia.

Pelaksanaan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia, PPPM (2013 hingga 2025) kini melangkah ke gelombang kedua bermula tahun 2016 sehingga 2020. Beta menyeru supaya usaha-usaha diteruskan untuk meningkatkan kualiti pendidikan negara agar setanding dengan sistem

pendidikan terbaik dunia. Manakala, program seperti Program Fakulti Ketua Pegawai Eksekutif yang telah dilaksanakan di bawah PPPM (Pendidikan Tinggi) 2015 hingga 2025 untuk melahirkan modal insan yang holistik diharap mampu meningkatkan kebolehpasaran graduan. Kerajaan Beta juga akan memastikan minat dan kecenderungan pelajar terus dikekalkan untuk memilih bidang Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik (STEM) supaya pembangunan modal insan tidak terencat dalam usaha mengukuhkan penyelidikan dan pembangunan serta inovasi berimpak tinggi negara. Dalam memacu ke arah negara maju berpendapatan tinggi, Malaysia tiada pilihan selain menjadikan sains, teknologi dan inovasi (STI) sebagai asas pembangunan ekonomi baru selaras dengan Pelan Induk STI Negara yang akan digubal.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, Beta ingin mengingatkan rakyat jelata agar sentiasa memelihara keharmonian dan kerukunan hidup bermasyarakat. Sehubungan itu, cubaan segelintir pihak memainkan sentimen perkauman serta menyalahgunakan media sosial untuk menyebarkan kandungan berbaur hasutan, fitnah dan fahaman ekstremis perlu dikekang dan ditangani dengan segera oleh agensi-agensi yang berkaitan. Kelewatan bertindak berhubung isu-isu yang melibatkan perpaduan dalam masyarakat pelbagai kaum boleh menyebabkan konflik dan perbalahan yang lebih besar.

Beta menyokong penuh segala inisiatif bagi mendaulatkan Islam sebagai agama Persekutuan dan dalam masa yang sama agama-agama lain boleh diamalkan dengan bebas dan damai di negara ini. Beta berharap langkah-langkah ke arah memperkukuhkan institusi agama dan kecekapan pelaksanaan undang-undang pentadbiran agama Islam melalui pemerkasaan mahkamah syariah dapat disegerakan. Isu-isu keagamaan perlu dirujuk kepada pihak berautoriti agama dan tidak wajar dibuat tafsiran secara individu atau berkelompok kerana boleh mencetuskan kecelaruan, ketegangan dan konflik dalam masyarakat.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, Beta mengalu-alukan usaha transformasi Parlimen yang telah diusulkan oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat yang akan dibentangkan dalam persidangan kali ini. Beta berharap Ahli-Ahli Yang Berhormat dapat menerima pindaan ini dan menjadikan institusi Parlimen lebih kukuh serta berkesan dalam melaksanakan fungsinya sebagai salah satu cabang pentadbiran negara.

Usaha-usaha mentransformasikan Perkhidmatan Awam ke arah lebih berpaksikan rakyat, meningkatkan produktiviti dan kecekapan akan terus dilaksanakan. Setakat ini lebih daripada 80% perkhidmatan Kerajaan telah pun ditawarkan secara dalam talian untuk meningkatkan kecekapan demi kemudahan rakyat. Pada masa yang sama, Beta juga ingin menyeru anggota-anggota Perkhidmatan Awam agar sentiasa melindungi kerahsiaan maklumat Kerajaan dan mematuhi undang-undang serta peraturan yang berkuat kuasa bagi menjamin kestabilan negara.

Jalanan kerjasama dan pendekatan Strategi Lautan Biru Kebangsaan dalam pelaksanaan program atau projek misalnya Program Jiwa Murni, rondaan dan penguatkuasaan bersama, perkongsian aset dan kemudahan antara agensi adalah suatu langkah yang cukup berkesan dalam meningkatkan kecekapan, memberi impak tinggi dan menjimatkan kos. Oleh itu, ia perlu dipertingkatkan lagi.

Dalam menjayakan semua perancangan dan dasar negara, integriti dan urus tadbir yang terbaik hendaklah terus dipertingkatkan. Beta yakin ini akan dapat menangani persepsi negatif berkaitan rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa. Di samping itu, semua pihak perlu mengamalkan nilai-nilai murni dan budaya hidup berintegriti.

Ahli-Ahli Yang Berhormat, seperti dalam titah Beta sebelum ini, sekali lagi Beta menyeru Ahli-Ahli Yang Berhormat dan rakyat keseluruhannya supaya bersatu serta sayangilah negara ini dengan sentiasa menumpahkan taat setia yang tidak berbelah bahagi, mempertahankan dan melindunginya. Beta juga berharap semua Ahli Yang Berhormat berhentilah berpolitik untuk kepentingan sempit kerana ia telah berlarutan sejak sekian lama di mana ia melelahkan rakyat dan Kerajaan. Berikanlah contoh teladan yang baik kepada rakyat dengan saling bergandingan dalam melahirkan buah fikiran yang bermanfaat demi kesejahteraan rakyat dan kemakmuran negara yang berterusan. Dalam negara demokrasi berperlembagaan, kita boleh berlainan pandangan. Raikanlah ruang tersebut, namun bukan saling menjatuhkan, bermusuhan dan fitnah-memfitnah yang akhirnya menjerumus negara kepada kehancuran. Elakkan juga daripada memburuk-burukkan negara di mata masyarakat antarabangsa.

Beta menghargai sumbangan semua pihak, terutama anggota Perkhidmatan Awam serta pengorbanan Angkatan Tentera Malaysia, Polis Diraja Malaysia, agensi-agensi pertahanan awam serta penguat kuasa dan terutama sekali rakyat jelata dalam menjamin kedaulatan, keselamatan, keamanan dan kemajuan negara yang hasilnya kita nikmati sekarang. Begitu juga kepada seluruh rakyat yang telah menumpahkan taat setia dan turut sama menyumbang kepada kemakmuran negara kita yang bertuah ini.

Akhir titah, Beta dan Raja Permaisuri Agong berdoa ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala semoga Malaysia kita yang tercinta terus maju dan makmur serta rakyatnya mendapat taufik dan hidayah, sejahtera, bersatu padu dan sentiasa hidup aman sentosa di bawah lindungan-Nya.

Sekian, *Wabillahi Taufik Walhidayah, Wassalamualaikum Warahmatullaahi Wabarakaatuh.*

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Persidangan Parlimen ditangguhkan sekarang.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 11.55 pagi]

[Doa selamat dibaca oleh Mufti Wilayah Persekutuan, Sahibus Samahah Datuk Dr. Zulkifli Mohamad Al-Bakri]

[Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Seri Paduka Baginda Raja Permaisuri Agong berangkat meninggalkan Majlis Parlimen]